

T. B. M. M.

ZABIT CERİDESİ

CİLT : 2

Otuz üçüncü İnikat

3.11.1958 Pazartesi

Münderecat

	Sayfa		Sayfa
1. — Sabık zabıt hulâsası	2	hası ve Gümrük ve İnhisarlar ve Bütçe	
2. — Havale edilen evrak	2:3	encümenleri mazbataları (1/82)	4:5
3. — Yoklama	3	3. — Türkiye Büyük Millet Meclisi	
4. — Müzakere edilen maddeler	3	binası ve eklenti binalarıyla tesislerinin	
1. — Mülga Devlet Denizyolları ve		yapımı yetkisinin Nafia Vekâletine devri	
Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün		hakkındaki Kanuna ek kanun lâyihası	
1950 bütçe yılı hesabı katisine ait muta-		ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbata-	
bakat beyannamesinin sunulduğuna dair		ları (1/65)	5
Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile		4. — Sıhhat ve İçtimai Muavenet Ve-	
Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları		kâleti teşkilât ve memurları Kanununa	
İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 mali		bâzı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı	
yılı Hesabı Katı kanunu lâyihası ve Di-		Kanuna bağlı kadro cetvellerinde deği-	
vanı Muhasebat Encümeni mazbatası		şiklik yapılmasına dair olan 4862 sayılı	
(3/29, 1/42)	3:4,5,6:10	Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvellerde	
2. — İnhisarlar Umum Müdürlüğü bi-		değişiklik yapılması hakkında kanun lâ-	
nası inşası için gelecek senelere sâri taah-		yihası ve Sıhhat ve İçtimai Muavenet ve	
hütlere girişilmesi hakkında kanun lâyi-		Bütçe encümenleri mazbataları (1/98)	5

1. — SABIK ZABIT HULASASI

Vâkı davet üzerine Libya'ya gidecek olan Reiscümhur Celâl Bayar'ın avdetlerine kadar Reiscümhurluğa Türkiye Büyük Millet Meclisi Reisi Refik Koraltan'ın vekillik edebileceklerine dair Riyaseti Cumhur tezkeresi okundu.

Bankalar kanun lâyihasını görüşmek üzere bir Muvakkat Encümen teşkili kabul edildi.

Bursa Mebusu Halûk Şaman ve arkadaşlarının, Kıbrıs'ta İngiliz askerleri tarafından şehid edilen ırkdaşlarımızın ruhlarını tâzizen üç dakika ayakta sükût edilmesi hakkındaki takririni okundu ve üç dakika ayakta saygı duruşunda bulunuldu.

Çankırı Mebusu Dursun Akçaoğlu'nun, son mebus seçimlerinde adaylıklarını koyup da seçilemeyen memurların sayısına ve ne kadarının tekrar vazifeye tâyin edildiğine dair Başvekilinden olan sualine Devlet Vekili Muzaffer Kurbanoğlu cevap verdi.

Adana Mebusu Kemal Sarıbrahimoğlu'nun, Milli Korunma Kanununa tevfikân ittihâz olunan kararlarla âzami fiyatları tesbit edilen maddelere dair Ticaret Vekilinden şifahi suali, sahibi İnikatta hazır bulunmadığından sual, şifahi cevap hakkını kaybetmiştir.

İsparta Mebusu Kemal Demiralay'ın, halı ve halı ipliği fiyatları üzerinde bir ayarlama yapıp yapılmıyacağına dair şifahi sualine Ticaret Vekili Abdullah Aker cevap verdi.

Ankara Mebusu Ahmet Üstün'ün, Mineapolis Moline Türk Traktör Fabrikasının faaliyet durumuna dair şifahi sualine Ticaret Vekili Abdullah Aker, bu sualin kendi vekâletini ilgilendirmediği cevabını verdi.

Ankara Mebusu İsmail İnan'ın, asgari ücre-

tin kaç vilâyette ve kaç iş kolunda tatbik edildiğine ve bu ücretlerin tesbitine müteallik sistemin kâfi görülüp görülmediğine dair şifahi sualine Çalışma Vekili Hayrettin Erkmen,

Sivas Mebusu Ahmet Yılmaz'ın, köy okullarına da şehir okulları gibi tahsisat verilmesinin düşünülüp düşünülmediğine dair şifahi sualine Maarif Vekili Celâl Yardımcı,

Sivas Mebusu Ahmet Yılmaz'ın, Şarkışla Çayırşeyhi köyünün selden korunması için yapılacak seddin inşasına ne zaman başlanacağına dair şifahi sualine Nafia Vekili Tevfik İleri cevap verdiler.

Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1949 bütçe yılı Hesabı Katı Kanunu kabul edildi.

Sıtma ve Frengi ilâçları hakkındaki 2767 sayılı Kanunun bâzı maddelerinin tadiline ve bu kanuna bir muvakkat madde eklenmesine dair kanun teklifinin birinci müzakeresi bitirildi.

İnhisarlar Umum Müdürlüğü binası inşası için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkındaki kanun lâyihasının, alâkalı vekil hazır bulunmadığından müzakeresi talik edildi.

3 . II . 1958 Pazartesi günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada nihayet verildi.

Reisvekili
Bursa Mebusu
Agâh Erozan

Kâtip
Kayseri Mebusu
Hakkı Kurmel

Kâtip
Konya Mebusu
Sabahattin Sayın

2. — HAVALE EDİLEN EVRAK

Lâyiha

1. — İmar ve İskân Vekâleti kuruluş ve vazifeleri hakkında kanun lâyihası (1/128) (Nafia ve Bütçe Encümenlerine)

Teklifler

2. — Yozgad Mebusu Talât Alpây ve 5 arkadaşının, Divanı Muhasebat Kanununa ek 6736 sa-

yılı Kanununun 1 nci maddesine bağlı cetvelin tadili hakkında kanun teklifi (2/106) (Divanı Muhasebat ve Bütçe encümenlerine)

3. — Zonguldak Mebusu Suat Başol'un yabancı memleketlere gönderilecek memurlar hakkındaki 4489 sayılı Kanunun birinci maddesinin tadili hakkında kanun teklifi (2/107) (Maarif ve Bütçe encümenlerine)

Mazbatalar

4. — Adana eski Merkez Jandarma Bölük Komandanı Mustafa Türetken'in hükümlü bulunduğu cezanın affı hakkında Adliye ve Arzuhal encümenleri mazbataları (5/2) (Ruznameye)

5. — Türkiye Cumhuriyeti ile Avusturya Cumhuriyeti arasında 6 Nisan 1957 tarihinde mektup teatisi suretiyle akdolunan Anlaşma ve

eklerinin tasdiki hakkında kanun lâyihası ve Hariciye ve Adliye encümenleri mazbataları (1/11) (Ruznameye)

6. — Erzincan eski mebusları Tefrik Şenocak ile Veysel Varol'un, Arzuhal Encümeninin 9 . IX . 1957 tarihli haftalık karar cetvelindeki 5518 sayılı Kararın Umumi Heyette görüşülmesine dair takrirleri ve Arzuhal Encümeni maztası (4/10, 4/11) (Ruznameye)

BİRİNCİ CELSE

Açılma saati : 15,00

REİS — Reisvekili İbrahim Kirazoğlu

KÂTIPLER : İhsan Gülez (Bolu), Mustafa Saraç (Zonguldak)

3. — YOKLAMA

REİS — Yoklama yapılacaktır.
(Denizli mebuslarına kadar yoklama yapıldı.)

REİS — Celseyi açıyorum.

4. — MÜZAKERE EDİLEN MADDELER

1. — *Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı hesabı katısına ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâyihası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/29, 1/42) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz istiyen var mı? Maddelere geçilmesini reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı Hesabı Katî Kanunu

MADDE 1. — Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950

(1) 50 S. Sayılı matbuu zaptın sonundadır.

bütçe yılı sarfiyatı, ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 111 688 700 lira 20 kuruştur.

REİS — Madde hakkında söz istiyen var mı? Yok. Reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı tahsilâtı, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 85 869 700 lira 67 kuruştur.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki farkı teşkil eden 25 818 999 lira 53 kuruşluk açık, 4844 ve 5074 sayılı kanunlar gereğince çıkarılan bonolar hasılatı ile karşılanmıştır.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Tahsisattan 1950 bütçe yılı içinde sarf olunmayan ve ilişik (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 10 108 980 lira 52 kuruş imha edilmiştir.

REİS — Maddeyi reye arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Adı geçen Umum Müdürlüğün 1950 bütçe yılı bilançosuyla kâr ve zarar hesabı tasdik edilmiştir.

REİS — Madde hakkında söz isteyen var mı? Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Münakalât Vekilleri memurdur.

REİS — Maddeyi reylerinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kanunun heyeti umumiyesini açık reylerinize arz ediyorum.

2. — *Inhisarlar Umum Müdürlüğü binası inşası için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkında kanun lâyihası ve Gümrük ve Inhisarlar ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/82) (1)*

REİS — Heyeti umumiyesi üzerinde söz isteyen var mı?

Mehmet Kâmil Boran.

MEHMET KÂMİL BORAN (Mardin) — Muhterem arkadaşlar, müzakere konusu lâyiha ile Tekel Umum Müdürlüğünün binası için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi derpis edilmektedir.

Tekel Umum Müdürlüğünün daha düne kadar İstanbul'un güzel bir semtinde, koskocaman, pırıl, pırıl, hattâ muhteşem denebilecek bir binası vardı. Bu bina ne olmuş? Cevabını kanun lâyihasının gerekçesinde görüyoruz:

Binanın bulunduğu yerde, İstanbul Belediyesinin tasdikli imar plânına göre, oto - park ve yeşil saha yapılması takarrür etmiş. Bu maksatla bina yıkılmış.

Bu gerekçede istimplâk kelimesi dahi geçmiyor. Demek ki, sadece fiilî bir yıkım. Bütçe Encümeni

mazbatasında da yine istimplâkten bahis yok, yıkımdan bahis var. Yalnız Gümrük ve Inhisarlar Encümeni mazbatasında binanın istimplâk edildiğine işaret olunuyor. Bunu nereden çikarmışlar bilmiyorum. Belki de istimplâk karar ve muamelesi tıpkı tarihî fıkradaki ağa hazretlerinin çatanasının istimi gibi sonradan gelmiştir. Tekel Genel Müdürlüğünün Kabataş'taki merkez binasının macerası İstanbul yıkımının hazin ve tipik safha ve örneklerinlen biridir. O zamanlar gazetelerde çıkan ve tekzip olunamayan haberleri şöyle bir hatırlarsak görürüz ki, bu bina tamir ve tadil gördükten bir müddet sonra kısmen yıktırılmış, yeniden cephesi yapılmış, bir müddet daha sonra yine karar değiştirilerek tamamı silinip süpürülmüştür. İstanbul imarının plânsızlığına ve gelişigüzelliğine canlı bir misal!

Mamafih şaşılacak bir tarafı yoktur. Zira iktidar partisinin bir mevzuu hariç hangi mevzu ve sahada plânlı faaliyeti olmuş ki imar çalışmalarında bir plân ve metot bekliyelim?

Arkadaşlar, İstanbul yıkımlarının yalnız bu bina dolayısıyla bir Devlet dairesinin uğradığı zararın bir kısmı, yani yeni bir bina tedarikinin gerektirdiği masraf, elimizdeki kanun lâyihasına göre şimdilik 6 milyon liradır. Bu, yıkım masraf ve zararlarının heyeti umumiyesi içinde belki de bir zerre. Tekel Umum Müdürlüğünün çok yakın bir zaman içinde tekel maddelerine yeniden zam yapmasının sebep ve gayesi şimdi daha iyi anlaşılıyor.

Bununla beraber lâyihaya kabul reyi vereceğimi peşinen arz etmek isterim. Zira ortada binasız kalmış bir Devlet dairesi var ve o daireye bir bina tedariki icab ediyor. Ama, şayet bu kanun lâyihası sevk edilirken binanın yıkılmasındaki aksaklıklara Türkiye Büyük Millet Meclisinin zımni müsamaha ve muvafakatinin alınması maksadı da güdülmüşse açıkça beyan ederim ki, kanun lâyihasının kabulü asla böyle bir mânâyı tazammun etmeyecektir. Bu itibarla mezkûr binanın yıkılmasındaki aksaklıklar ve bunların sebep ve neticeleri üzerinde salâhiyetli, sorumlu mercilerin hassasiyetle durmalarını bilhassa rica ederim.

REİS — Başka söz isteyen var mı? Yoktur. Maddelere geçilmesini reyinize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) 51. S. Sayılı matbuua zaptın sonundadır.

İnhisarlar Umum Müdürlüğü binası inşası için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkında Kanun

MADDE 1. — Umum Müdürlük binası inşaatı için senelik tediye miktarı 3 000 000 lirayı geçmemek üzere 6 000 000 liraya kadar gelecek senelere sâri taahhütlere girişmeye İnhisarlar Umum Müdürlüğü salâhiyetlidir.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Birinci madde gereğince girişilecek taahhütler her sene İnhisarlar Umum Müdürlüğü Bütçe Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelde hususi bir fasla konulacak tahsisatla karşılır.

REİS — Mütalâa var mı? Maddeyi reynize arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri me-murdur.

REİS — Maddeyi kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Lâyihanın birinci müzakeresi bitmiştir.

3. — *Türkiye Büyük Millet Meclisi binası ve eklenti binalarıyla tesislerinin yapımı yetkisinin Nafia Vekâletine devri hakkındaki Kanuna ek kanun lâyihası ve Nafia ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/65)*

REİS — Nafia Vekili burada bulunmadığı için gelecek İnikada talik edilmiştir, efendim.

4. — *Sihhat ve İçtimai Muavenet Vekâleti teşkilât ve memurları Kanununa bâzı hükümler eklenmesine ve 4258 sayılı Kanuna bağlı kadro cetvellerinde değişiklik yapılmasına dair olan 4862 sayılı Kanuna bağlı (1) ve (2) sayılı cetvel-lerde değişiklik yapılması hakkında kanun lâyihası ve Sihhat ve İçtimai Muavenet ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/98)*

REİS — Maliye Vekili Bütçe Encümeninde bulunması dolayısıyla bu maddeyi de gelecek İnikada talik ediyorum.

Tayini esami ile reye vaz'olunan lâyiha için reylerini kullanmayan arkadaşlar, lütfen kullan-sınlar efendim.

Rey toplama muamelesi bitmiştir.

Mülga Devlet Dnizyolları ve Limanları İşlet-me Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı Hesabı Katî kanun lâyihasına (338) rey verilmiş, (338) reyle lâyiha kanuniyet kesbetmiştir.

Ruznamede görüşülecek başka madde olmadığından 5 Şubat 1958 Çarşamba günü saat 15 te toplanılmak üzere İnikada son veriyorum.

Kapanma saati : 15,20

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı Hesabı Kati Kanununa verilen reylerin neticesi

(Kanun kabul edilmiştir.)

Åza adedi	: 610
Rey verenler	: 338
Kabul edenler	: 338
Reddedenler	: 0
Müstenkifler	: 0
Reye iştirak etmeyenler	: 264
Münhal mebusluklar	: 8

[Kabul edenler]

ADANA	BALIKESİR	DENİZLİ
Nevzat Arman	Vacit Asena	Baha Akşit
Hamza Eroğlu	Esat Budakoğlu	Turan Bahadır
Mehmet Geçiođlu	Muzaffer Emirođlu	Ali Çobanođlu
Kasım Gülek	Mekki Said Esen	İsmail Hadımlioğlu
Ahmet Karamüftüođlu	Mücteba İştın	Ali Rıza Karaca
Rıza Tekeli	Ahmet Kocabıyıkioğlu	Osman Ogan
Turgut Yeğenađa	M. Halûk Timurtaş	DIYARBAKIR
ADİYAMAN	Sırrı Yırcalı	Tahsin Cahit Çubukçu
Gani Gürsoy	Sıtkı Yırcalı	Sezai Demiray
Sırrı Turanlı	BİNGÖL	Nuri Onur
Ali Yaşar	Mustafa Nuri Okeuođlu	Kâmil Tayşı
AFYON KARAHİSAR	BİTLİS	Halil Turgut
Rıza Çerçel	Nusrettin Barut	Hüseyin Ülkü
Arif Demirel	Rifat Bingöl	Mehmed Hüsrev Unal
Orhan Kökten	Selâhattin İnan	EDİRNE
Kemal Özçoban	BOLU	Nurettin Manyas
Necati Topçuođlu	Zuhuri Danışman	Rükneddin Nasuhiođlu
Orhan Uygun	İhsan Gülez	Mükerrem Sarol
Murad Âli Ülgen	Kadir Kocaeli	ELÂZİĞ
Gazi Yiğitbaşı	Nezih Tütüncüoğlu	Mustafa Altınođan
AĞRI	BURDUR	Fahri Karakaya
Kasım Küfrevi	Fethi Çelikbaş	Hürrem Müftigil
Halis Öztürk	BURSA	Nâzım Öztürk
Celâl Yardımcı	Agâh Erozan	ERZİNCAN
Selim Yatağan	Mazlum Kayalar	Nusret Safa Coşkun
AMASYA	Halûk Şaman	Naci Yıldırım
Faruk Çöl	Kenan Yılmaz	ERZURUM
Kemal Eren	ÇANAKKALE	Osman Alihocagil
Hâmit Koray	N. Fuad Alpkartal	Rıfki Salim Burçak
Nazifi Şerif Nabel	Emin Kalafat	Sabri Erduman
İsmet Olgaç	Nuri Togay	Şevki Erker
ANKARA	Nahit Ural	Abdülkadir Eryurt
Muammer Akpınar	Fatin Rüştü Zorlu	Mehmet Eyübođlu
Osman Alışiroğlu	ÇANKIRI	Melik Fırat
	Kâmil Tabak	

Sait Kantarel
Hasan Numanoglu
Münip Özer
Fethullah Taşkesenli-
oglu
Rıza Topcuoglu
Mustafa Zeren

ESKİŞEHİR

Hasan Polatkan
Abidin Potuoğlu
Hierî Sezen

GAZİANTEP

Ekrem Cenani
İhsan Daî
Bahadır Dülger
Samih İnal
Süleyman Kuranel
Ali Ocak
Nedim Ökmen
Cevdet San
Ali Şahin

GİRESUN

Hamdi Bozbağ
Hayrettin Erkmen
Mustafa Hemiş
Doğan Köymen
Mazhar Şener

GÜMÜŞANE

Necmettin Coşar
Sabahattin Kadirbeyoğlu
Avni Karaman
Nihat Sargınalp

HATAY

İhsan Ada
Ahsen Aral
Rifat Bahadır
Ali Şelhum Devrim
İnayet Mursaloğlu
Ömer Fevzi Reşa

İÇEL

Refik Koraltan
Niyazi Soydan

İSPARTA

Ali Lâtifaoglu
Hamdi Ongun
Tevfik Tıglı

İSTANBUL

Nazmi Ataç
Ali Fuad Cebesoy

Hâdi Hüsman
Lûtfî Kırdar
Nizamettin Kırşan
Adnan Menderes
Celâl Ramazanoglu
İbrahim Sevel
Nazlı Tıbar
Tahsin Yazıcı
Necmi Nuri Yücel
Mahmut Yüksel

İZMİR

Sebati Acun
Danyal Akbel
Abdullah Aker
Perihan Arıburun
Enver Dünder Başar
Behzat Bilgin
Necdet Davran
Selim Ragıp Emec
Sadık Giz
Necdet İncekara
Osman Kapani
Ekmel Kavur
Rauf Onursal
Nuriye Pınar
Vamık Tayşi
Fevzi Uçaner

KARS

Kemal Güven
Rasim İlker
Ali Yeniaras

KASTAMONU

Muzaffer Akdoğanlı
Basri Aktaş
Zeki Cemal Bakiçelebi-
oglu
Nâzım Batur
Süleyman Çağlar
Hilmi Dura
Şükrü Esen
Ali Gözlük
Münif İslâmoğlu
Hadi Tan

KAYSERİ

Fikri Apaydın
Servet Hacıpaşaoğlu
Osman Kavuncu
İbrahim Kirazoglu
Ali Rıza Kılıçkale
Durdu Turan

KIRKLARELİ

Şefik Bakay
Mehmet Ali Ceylân
Avni Sakman

KIRŞEHİR

Osman Bölükbaşı
Osman Canatan
Hayri Çopuroğlu

KOCAELİ

Ömer Cebeci
Dursun Erol
Cemal Tüzün
Sadettin Yalım

KONYA

İshak Avni Akdağ
Hamdi Ragıp Atademir
Ali Saim Kaymak
Hulki Âmil Keymen
Ahmet Koyuncu
Mustafa Runyun
Sabahattin Sayın
Sami Soylu
Ömer Şeker

KÜTAHYA

Mehmet Diler
İrfan Haznedar
Muhittin Özkefeli
Emin Topaler

MALATYA

Nurettin Akyurt
Mehmet Delikaya
İsmet İnönü

MANİSA

Samet Ağaoğlu
Âtîf Akın
Selim Akış
Şemi Ergin
Muzaffer Kurbanoglu
Orhan Ocakoğlu
Cevdet Özgirgin
İhsan Yalkın

MARAS

Kemal Aksüyek
Kemali Bayazıt
Nusret Durakbaşa
Hasan Fehmi Evliya
Halil -Gürün
Hilmi Soydan
Mehmet Şişman
Abdullah Yayıoğlu

MARDİN

Mehmet Ali Arıkan
Mehmet Kâmil Boran
Şevket Dursun
Halim Kermooğlu
Hasan Reşit Tankut
Selim Telliğaoğlu

MUĞLA

Turhan Akarca
Zeyyat Mandalıncı

MUŞ

Şemsi Ağaoğlu
Şefik Çağlayan
Giyasettin Emre

NEVŞEHİR

Necmeddin Önder
Zihni Üner

NİĞDE

Medeni Berk
Asım Eren
Ali Gürün
İsmail Güven
Vedat Mengi

ORDU

Eşref Ayhan
Münir Ekşi
Ferda Güley
Şevket Köksal
Arif Hikmet Onat
Atıf Topaloğlu

RİZE

İzzet Akçal
Osman Kavrakoğlu

SAKARYA

Nüzhet Akın
Hamdi Başak

SAMSUN

Ekrem Anıt
Necmettin Doğuyıldızı
Abdullah Eker
Ömer Güriş
Tevfik İleri
Abdullah Keleşoğlu
Asaf Saraçoğlu
Fikri Şen
Hamdi Tekay
Nüzhet Ulusoy

SİRT

Suat Bedük

Baki Erden
Veysi Oran

SİNOB

Nusret Kuruoğlu
Hamdi Özkan
Mahmut Pınar
Server Somuncuoğlu

SİVAS

Halim Ateşalp
Hasan Değer
Edip İmer
Ahmet Kangal
Yalçın Kocabay
Şinasi Moran
Süleyman Özsever
Nazmi Yaras

TEKİRDAĞ

Nurettin Aknoz
Ali Çakır
Hasan Gürkan

TOKAD

Faruk Ayanoğlu
Sıtkı Eken
Kerametdin Gençler
Ahmet İspirli
Şahap Kitapçı
Mustafa Lâtifoglu
Reşit Önder
Bekir Şeyhoğlu
Dâniş Yurdakul

TRABZON

Halûk Çulha

Fikri Karanis
Pertev Sanaç
M. Reşit Tarakçıoğlu

TUNCELİ

Fethi Ülkü

URFA

Atalay Akan
M. Yaşar Alhas
Abdullah Köksel
Abdurrahman Odabaşı

UŞAK

Ali Rıza Akbıykoğlu
Adnan Çalkoğlu
Avni Ural

VAN

Abdülvahap Altunkay-
nak

Tevfik Doğuşker
Ferid Melen

YOZGAD

Talât Alpay
Mahmut Ataman
Âtîf Benderlioğlu
Numan Kurban
Fuad Nizamoglu
Nazım Tanıl
İ. Hakkı Tunaboğlu

ZONGULDAK

Abdullah Akın
Suat Başol
Mustafa Saraç
Hulûsi Timur
Avni Yurdabayrak

[Reye iştirak etmiyenler!]

ADANA

Suphi Baykam
Kâzım Bozdoğan
Saim Karaömerlioğlu
Melih Kemal Küçükte-
pepınar
Ali Mentegoğlu
M. Yılmaz Mete
Hamdi Öner
Kemal Sarıbrahimoğlu
Kemal Satır

ADİYAMAN

Sait Açar
Şefik San

AFYON KARAHİSAR

Mustafa Öztürk
Osman Talu

AĞRI

Şeref Saraçoğlu

AMASYA

Hüseyin Özbay

ANKARA

İsmail Rüşti Aksal
Hüseyin Balık
Recep Dengin
Avni Doğan
Halil Sezai Erkut
Ahmet Üstün

ANTALYA

Adnan Selekler

Ahmet Tokus

ARTVİN

Kemal Balta

AYDIN

Hüsametdin Coşkun
Nail Geveci

BALIKESİR

Ali İleri
Halil İmre
Arif Kalıpsızoğlu
Faik Ocak
Fuat Onat

Muharrem Tunçay

BİLECİK

Ertuğrul Çolak
Mehmet Erdem
Şevki Hasırcı
Yümnü Üresin

BİNGÖL

Sait Göker (İ.)
Ekrem Yıldız

BOLU

Reşat Akşemsettinoglu
Servet Bilir
Mithat Dayioğlu
Mahmut Güçbilmez

BURDUR

Osman Eroğlu
Behçet Kayaalp
Âlim Sipahi

BURSA

Needet Azak
Hüseyin Bayrı
Müfit Erkuyumcu
Sadettin Karacabey
Salâhaddin Karacagil
Recep Kırım
Hulûsi Köymen
Yekta Teksel
Nurullah İhsan Tolon
Hilâl Ülman

ÇANAKKALE

Halim Alyot
Ahmet Hamdi Sezen
Servet Sezgin

ÇANKIRI

Dursun Akçaoğlu
Ferhan Arkan
A. Kemal Barlas
Naşit Fırat (İ.)
Ethem Yalçınalp

ÇORUM

Sedat Baran
M. Kemal Biberoglu
Hamdi Bulgurlu
Ali Dedekargınoğlu
Kemal Erdem
Yakup Gürsel
Fevzi Hacirecepoglu

Cevat Köstekçi

Hüseyin Ortakcioğlu
Kemâl Terzioğlu
DENİZLİ

Mehmet Karasan
A. Hamdi Sancar
Refet Tavashoğlu

DIYARBAKIR

Fikri Arıç
Hâmid Zülfü Tigrel

EDİRNE

Rasih Gürkan
Kadrettin Oğuzalıcı
Sabahattin Parsoy

ELAZIĞ

Celâl Dora
İsmail Hakkı Talay

ERZİNCAN

Rauf Bayındır
Cemal Işık
Âdil Sağıroğlu
Hüseyin Şahin

ESKİŞEHİR

Halil Akkurt
Muhtar Başkurt
Mustafa Çürük
Hamit Dedelek
Kemal Zeytinoglu

GAZİANTEP

Salâhattin Ünlü

GİRESUN

Sadık Altıncaan (İ.)
Ali Naci Duyduk
Tahsin İnanc

GÜMÜŞANE

Necati Alp
Hüsrev Polat

HAKKÂRİ

Übeydullah Seven

HATAY

İzzettin Cilli (İ.)
Ahmet Sırrı Hocaoğlu
Hasan İkiz

İÇEL

Rüştü Çetin
Mehmet Dölek
Hüseyin Fırat
Sami Gökнар
İbrahim Gürken (İ.)
Yakup Karabulut
Hidayet Sinanoğlu

İSPARTA

Said Bilgiç
Kemal Demiralay

İSTANBUL

İsak Altabev
Celâl Bayar (Reisicum-
hur)
Arslan Nihad Bekdik
Faruk Nafiz Çamhbel
Sedat Çetintaş (İ.)
Muhlis Erdener
Selim Erengil
Hüsamettin Giray
Ayşe Günel
Rüştü Güneri
Mehmet Gürpınar
M. Faruk Gürtunca
Aleksandros Hacopulos
Ali Harputlu
Enver Kaya (İ.)
Mucip Kemalyeri
Numan Menemencioğlu
Nihat Halûk Pepeyi
Mithat Perin
Yusuf Salman
Nizamettin Âli Sav

Mıgırdıç Şellefyan
Zakar Tarver
Neclâ Tekinel
Fahrettin Ulaş
Nuri Yamut (İ.)
Hristaki Yoannidis

İZMİR

Selâhattin Akçiçek
Muammer Çavuşoğlu
Kemal Serdaroğlu
İlhan Sipahioğlu
Behçet Uz
Ahmet Ünal

KARS

Fevzi Aktaş (İ.)
Sırrı Atalay
Şemsettin Ataman
Hasan Erdoğan
Turgut Göle
Mehmet Hazer
Behram Öcal
İbrahim Us
Osman Yeltekin

KAYSERİ

Ömer Başgeğmez
Ebubekir Develioğlu
Kâmil Gündes
Fahri Köşkeroğlu
Hakkı Kurmel

KIRKLARELİ

Sıtkı Pekkip
Dündar Tekand
Hüsnü Yaman

KIRŞEHİR

Fazıl Yalçın

KOCAELİ

Nüzhet Unat

KONYA

A. Fahri Ağaoğlu
Mustafa Bağrıaçık
Osman Bibioğlu
Remzi Birand
Sıtkı Salim Burçak
Reyhan Gökmenoğlu
(İ. Â.)
Muhittin Güzelkalınc
Sıtkı Koraltan

Tarık Kozbek
Himmet Ölçmen
Halil Özyörük
Nafiz Tahralı

KÜTAHYA

İbrahim Germeyanoğlu
Ahmet İhsan Gürsoy
S. Sururi Nasuhoğlu
Kemal Özer

MALATYA

Ahmet Fırat
Mehmet Kartal
Kâmil Sürenkök
Mehmet Zeki Tulunay
Tevfik Ünsalan
Nüvit Yetkin

MANİSA

Sezai Akdağ
Nebil Sadi Altuğ
Hikmet Bayu
Nafiz Körez
Sudi Miçioğlu
Cemil Şener

MARAŞ

Emin Soysal

MARDİN

Vahap Dizdaroğlu
Aziz Uras

MUĞLA

Dilâver Argun
Burhan Belge
Nuri Özsan
Sadi Pekin
Turgut Topaloğlu

MUŞ

Zeki Dede

NEVŞEHİR

Hasan Hayati Ülkün
Münib Hayri Ürgüblü

NİĞDE

Rifat Gürsoy
Şefik Refik Soyer

ORDU

Zeki Kumrulu
Kahraman Sağra
Muammer Tekin
Hüsrev Yürür

RİZE

Hüseyin Agun
Mehmet Fahri Mete
Ahmet Morgil
Muzaffer Önal

SAKARYA

Tacettin Barış
Selâmi Dincer
Hamza Osman Erkan
Baha Hun
Rifat Kadızade
Nusret Kirişcioğlu

SAMSUN

Naci Berkman
Salim Çonoğlu
Ferid Tüzel
Şükrü Uluçay

SİİRD

Mehmet Daim Süalp
Fikri Şendur

SİNOB

Ömer Özen
Muharrem Tansel

SİVAS

Rahmi Çeltekli
Nüzhet Çubukçu
Turhan Feyzioğlu
Necati İlter
Kâmil Kırıkoğlu
Cemil Özcan
Ahmet Yılmaz

TEKİRDAĞ

Zeki Erataman
İsmail Özdoğuran
Ahmet Paker

TOKAD

Rıza Ulusoy

TRABZON

Sabri Dilek
Mahmut Goloğlu
Selâhattin Karayavuz
O. Nuri Lermioğlu (İ.)
Hasan Polat
Salih Zeki Ramoğlu
İsmail Şener
Osman Turan

TUNCELİ

Hızır Aydın

Arslan Bora
• **URFA**
Osman Ağan
Aziz Gökkan
İ. Etem Karakapıcı
E. Mahmut Karakurt

Ömer Yüksel
UŞAK
Rıza Salıcı
VAN
Abdülhakim Arvas (İ.)
Sait Erdiç

YOZGAD
Sefer Eronat
Ö. Lûtfi Erzurumluoğlu
ZONGULDAK
Sebati Ataman

Cemal Zühtü Aysan
Necati Diken
Ali Kaya
Tahir Öktem
Necati Tanyolaç
Hüseyin Ulus

[Münhal mebusluklar]

Ankara	5	Kocaeli	1
Aydın	1		—
Bursa	1		8

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi ile Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 malî yılı Hesabı Katî kanunu lâiyhası ve Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası (3/29, 1/42)

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin sunulduğuna dair Divanı Muhasebat Reisliği tezkeresi (3/29)

T. C.

Sayıştay Başkanlığı

Sayı : 86 - 375498/1945

6 . XII . 1954

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 yılı hesabı katîsine ait mutabakat beyannamesinin ilişik olarak sunulduğunu derin saygılarımla arz eylerim.

Divanı Muhasebat Reisi V.

Faik Eke

MUTABAKAT BEYANNAMESİ

Teşkilâtı Esasiye ve Muhasebei Umumiye kanunları gereğince bir nüshası Divanı Muhasebata gönderilen mülga Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1950 malî yılı Hesabı Katîsi ve bilânçosu Divanı Muhasebatça tetkik ve muhakeme edilmiş olan muhasip idare hesaplarıyla karşılaştırılmış ve bağlı cetvellerde yazılı meşruhat göz önünde bulundurulmak suretiyle hesabı katîde ve bilânço kâr ve zarar hesaplarında gösterilen rakamların kabule şayan bulunmuş olduğunu arz eyleriz.

6 . XII . 1954

Birinci Reis V.

D. 1. Reisi

Faik Eke

Âza

İhsan Erenli

Bulunamadı

Âza

Kemalettin Arıçay

Âza

A. Rıza Toksöz

D. 2. Reisi

Refik Bakuy

Âza

Fahri Özbudun

Âza

Fikret Aktulga

Âza V.

Hakkı Tuğrul

D. 3. Reisi

Muhittin Gürün

Âza

A. Âli Hemen

Âza

A. Rakım Savcı

Âza V.

Nihad Başakar

D. 4. Reisi

Faruk Işık

Âza

Ragıp Ögel

Âza

Rahmi Uçkun

Âza V.

Talât Akgün

Müddeiumumi

Enver Arkun

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1950 mali yılı Hesabı katı kanunu lâyihası (1/42)

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 245, 6/1489

16 . V . 1953

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1950 mali yılı hesabı katısı hakkında hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 30 . IV . 1953 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibe lâyihası ve ilişkileriyle birlikte sunulmuş olduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE LÂYİHASI

Madde 1 : Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1950 mali yılı masrafları bilânçoya bağlı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 92 050 452 lira 48 kuruş olup bu masrafların bölüm ve maddelere ne suretle ayrılmış olduğu cetvelde gösterilmiştir.

Madde 2 : Mülga Genel Müdürlüğün bu yıla ait hasılatı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 68 595 765 lira 48 kuruş olarak tahakkuk etmiş ve bundan 66 231 452 lira 95 kuruşu yılı içinde tahsil olunarak artan miktar bilânçonun aktifinde yer alan cari ve borçlu hesaplar içine alınmıştır. Hasılat ve masraf bütçesi arasında tediye fazlası gibi görülen 23 454 687 lira 4844 ve 5074 sayılı kanunlar gereğince çıkarılmış olan bonolar ile karşılanmış bulunmaktadır.

Madde 3 : Yılı içinde harcandıktan tahsisat artımları yok edilmiştir.

Madde 4 : 3633 sayılı Teşkilât Kanunu gereğince idare hesabı katısı hasılat ve masraf cetvelleriyle kâr ve zarar tablolarından ve sermaye müfredat hesaplarından terekükübetmekte olduğundan bu kanuni lâzimeye müsteniden bilânço düzenlenmiştir.

Madde 5 : 5882 sayılı Kanununun 2 neî maddesigereğince Maliye Vekâleti tarafından verilen 19 638 247 lira 72 kuruş avans bu kanunun 1 neî maddesinin (B) fıkrası gereğince bütçeye bir taraftan masraf, diğer taraftan varidat kaydedilmiştir.

Divanı Muhasebat Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Divanı Muhasebat Encümeni

Esas No. 1/42, 3/29

Karar No. 13

24 . I . 1958

Yüksek Reisliğe

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı hesabı katısı hakkında Başvekâletin 16 . V . 1953 tarih ve 71-245/6/1489 numaralı yazısıyla teklif olunan kanun lâyihası Divanı Muhasebatın

mutabakat beyannamesiyle birlikte Divanı Muhasebat ve mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü temsilcisi hazır oldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Tahsisat :

1950 yılı Bütçe Kanunu ile verilen ve sonradan ilâveten alınan tahsisat miktarı mutabakat beyannamesinde 121 797 680 lira 72 kuruştan ibaret olduğu halde hesabı katîde 19 638 247 lira 72 kuruş noksaniyle 102 159 433 liradır.

Bu fark : 5582 sayılı Kanununun 2 neî maddesi gereğince Maliye Vekâletince verilen avans olup sarf edildiği halde tahsisat, sarfiyat ve mukabili varidat tahakkukat ve tahsilât gösterilmemesinden ileri geldiği anlaşılmalıdır.

2. Sarfiyat :

Mutabakat beyannamesinde sarfiyat miktarı 121 688 700 lira 20 kuruştan ibaret olup hesabı katîde 19 638 247 lira 72 kuruş noksaniyle 92 050 452 lira 48 kuruştur.

Bu fark; tahsisat kısmındaki izahat veçhile sarfiyat meyanına ithal edilmemesinden ileri geldiği anlaşılmalıdır.

Bundan başka yekûna müessir olmıyarak fasıllar arasında 10 lira fazla ve noksanlık mevcud olduğu anlaşılmasına göre mutabakat beyannamesinde yazılı 111 688 700 lira 20 kuruş encümenimizce de sarfiyat olarak kabul edilmiştir.

İmha edilen tahsisat :

Encümenimizce kabul edilen tahsisat ve sarfiyata göre tahsisat bakıyesi 10 108 980 lira 52 kuruştan ibaret olup bu miktarın imhası icabetmiş ve ilişik cetveller bu esasa göre tanzim edilmiştir.

4. Varidat tahakkukatı :

Mutabakat beyannamesinde varidat tahakkukatı 88 234 013 lira 20 kuruştan ibaret olduğu halde hesabı katîde 19 638 247 lira 72 kuruş noksaniyle 68 595 765 lira 48 kuruştur.

Fark sebebi tahsisat kısmında izah olundu-

ğu üzere bu miktarın tahakkukata ilâve edilmemesinden ileri gelmektedir.

Tahsilât :

Mutabakat beyannamesinde tahsilât miktarı 85 869 700 lira 67 kuruş olduğu halde hesabı katîde 19 638 247 lira 72 kuruş noksaniyle 66 231 452 lira 95 kuruştur.

Fark sebebi tahsisat kısmında izah olunduğu üzere tahsilât gösterilmemesinden ileri geldiği anlaşılmasına göre mutabakat beyannamesinde yazılı 88 234 013 lira 20 kuruşun tahakkukat ve 66 231 452 lira 95 kuruşun da tahsilât olarak encümenimizce kabul edilmiştir.

5. Umum Müdürlükçe 1950 yılında yapılan 85 869 700 lira 67 kuruş tahsilâta karşılık 111 688 700 lira 20 kuruşluk sarfiyat yapıldığından aradaki farkı teşkil eden 25 818 999 lira 53 kuruş açık, 4844 ve 5074 sayılı kanunlar gereğince çıkarılmış olan bonolar hasilâtı ile karşılandığı anlaşılmalıdır.

Yukarda arz olunan sebepler ve kabul edilen tahsisat, sarfiyat, varidat tahakkukat ve tahsilâtı ile bilânço kâr ve zarar hesabının mutabakat beyannamesinde yazılı miktarlara uygun olduğu anlaşılmasına göre değişik olarak hazırlanan kanun lâyihası Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Divanı Muhasebat En.

M. M.

Bilecik

Yozgad

Ş. Hasırcı

N. Kurban

Kâtip

Aydın

Ağrı

Bolu

F. Batur

H. Öztürk

N. Tütüncüoğlu

Çanakkale

Elâzığ

Tokad

N. Ural

N. Öztürk

R. Önder

Van

Bolu

A. Altınkaynak

R. Akşemsettinioğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1950 malî yılı Hesabı Katî kanun lâyhası

MADDE 1. — Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1950 malî yılı masrafları bağlı (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 92 050 452 lira 48 kuruştur.

MADDE 2. — Adı geçen Genel Müdürlüğün aynı yıl hasılatı bağlı (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 68 595 765 lira 48 kuruştur.

MADDE 3. — Hasılat ve masraf bütçesi arasında tediye fazlası gibi görülen 23 454 687 lira, 4844 ve 5074 sayılı kanunlar gereğince çıkarılmış olan bonolar ile karşılanmış bulunmaktadır.

MADDE 4. — Tahsisattan harcanmayan ve (A) cetvelinin son sütununda gösterilen 10 108 980 lira 52 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 5. — Mülga Genel Müdürlüğün 1950 malî yılı bilançosu ile kâr ve zarar hesabı onanmıştır.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 7. — Bu kanunu icraya Maliye ve Ulaştırma Vekilleri memurdur.

Başvekil	Devlet Vekili
<i>A. Menderes</i>	<i>P. Çelikbaş</i>
Devlet Vekili	Adalet Vekili
<i>C. Yardımcı</i>	<i>O. S. Çiçekdağ</i>
Millî Savunma Vekili	İşleri Vekili
<i>S. Kurtbek</i>	<i>E. Menderes</i>
Dışişleri Vekili	Maliye Vekili
<i>F. Köprülü</i>	<i>H. Polatkan</i>
Millî Eğitim Vekili	Bayındırlık Vekili
<i>R. S. Barçak</i>	<i>K. Zeytinoglu</i>

DİVANI MUHASEBAT ENCÜMENİNİN TADİLİ

Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı Hesabı Katî kanun lâyhası

MADDE 1. — Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı sarfiyatı, ilişik (A) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 111 688 700 lira 20 kuruştur.

MADDE 2. — Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğünün 1950 bütçe yılı tahsilâtı, ilişik (B) işaretli cetvelde gösterildiği üzere 85 869 700 lira 67 kuruştur.

MADDE 3. — Tahsilâtla sarfiyat arasındaki farkı teşkil eden 25 818 999 lira 53 kuruşluk açık, 4844 ve 5074 sayılı kanunlar gereğince çıkarılan bonolar hasılatı ile karşılanmıştır.

MADDE 4. — Tahsisattan 1950 bütçe yılı içinde sarf olunan ve ilişik (A) işaretli cetvelin ayrı bir sütununda gösterilen 10 108 980 lira 52 kuruş imha edilmiştir.

MADDE 5. — Adı geçen Umum Müdürlüğün 1950 bütçe yılı bilançosuyla kâr ve zarar hesabı tasdik edilmiştir.

MADDE 6. — Bu kanun neşri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 7. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Ulaştırma Vekilleri memurdur.

Eko. ve Ticaret Vekili	Sa. ve So. Y. Vekili
<i>E. Gürel</i>	<i>Dr. E. H. Üstündağ</i>
G. ve Tekel Vekili	Tarım Vekili
<i>E. Kalafat</i>	<i>N. Ökmen</i>
Ulaştırma Vekili	Çalışma Vekili
<i>Y. Üresin</i>	<i>H. Erkmen</i>
İşletmeler Vekili	
<i>S. Yurcalı</i>	

A - CETVELİ

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
201	Memurlar ücreti	9 421 500		8 867 881	80	553 618	20
202	Hizmetliler ücreti	10 444 660		9 934 462	75	510 197	25
203	Geçici memur ve hizmetliler ücreti	10 000		9 883	87	116	13
204	Yabancı uzman ve hizmetliler ile tercümanlar ücreti	250 000		145 514	18	104 485	82
205	Geçici tazminat	540		540			
206	4178 ve 4598 sayılı kanunlar gereğince yapılacak zamlar ve yardımlar	489 600		472 893	61	16 706	39
207	3656 sayılı Kanununun 3 ncu maddesine göre memurlara verilecek ikramiye karşılığı.	6 000		4 500		1 500	
209	5434 sayılı Kanun gereğince T. C. Emekli Sandığına yapılacak ödemeler karşılığı.	1 954 832		1 774 435	12	180 396	88
210	Temsil ödeneği	2 100		2 100			
211	3633 sayılı Kanununun 31 nci maddesi gereğince verilecek fazla mesai, ikramiye, gişe, fena hava tazminatları ile diğer munzam tahsisat.	300 000		294 634	07	5 365	93
214	Vazife sırasında ölen ve yaralananlara yapılacak yardımlar ve verilecek tazminat.	1 002 000		940 177	92	61 822	08
220	Yiyecek giderleri	3 821 600		3 132 580	95	689 019	05
221	Emekli, dul ve yetim aylıkları	300 000		250 395	15	49 604	85
223	Fabrika, havuz; dok ve atelyelerin her çeşit ücret ve giderleri	13 192 900		12 498 022	42	694 877	58
301	Merkez büro giderleri	71 023		53 741	91	17 281	09
302	İşletmeler büro giderleri	114 977		83 844	87	31 132	13
303	Basılı kâğıt ve defterler	68 000		54 435	70	13 564	30
304	Posta, telgraf ve telefon ücret ve giderleri	180 000		144 727	26	35 272	74
305	Kira karşılığı	80 000		59 288	88	20 711	12
306	Giyecekler	850 000		747 070	46	102 929	54
307	Yolluklar	571 000		470 148	26	100 851	74
308	4598 sayılı Kanun gereğince ödenecek tedavi giderleri ve yollukları	50 000		29 699	11	20 300	89
309	Kara, deniz ve göl taşıtları giderleri	28 292 500		27 385 429	61	907 070	39
401	Basımevi giderleri	40 000		6 776	96	33 223	04
403	Temsil ve kutlama giderleri	25 000		21 290	41	3 709	59
407	Muhasebei Umumiye Kanununun 48 nci maddesini ilgilendiren giderler	167 000		104 379	47	62 620	53
412	Hastane ve revir giderleri	250 000		248 656	12	1 343	88
416	Okul ve tahsil giderleri	67 501		49 818	52	17 682	48
418	Faiz, acyo ve akçe farkları	50 000		39 954	82	10 045	18

F.	Tahsisatın nev'i	Tahsisat		Sarfiyat		İmha olunacak tahsisat	
		Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
419	Mahkeme giderleri	37 000		34 042	67	2 957	33
421	Devlet Başkanlığı deniz taşıtlarının devriçark ve liman masrafları	70 000		58 313	70	11 686	30
422	Yükleme, boşaltma ve bu işlerde çalışacaklara verilecek fazla mesai	4 800 000		4 718 400	09	81 599	91
423	Fenerler, radyolar ve kıyı emniyeti başka tesislerinin her türlü giderleri	180 000		132 020	68	47 979	32
451	Yayın giderleri	10 000		8 912	73	1 087	27
453	Amsterdam'da Uluslararası kurtarma ve kaza olduğunda İlk Yardım Kurulu Bürosuna ortaklık payı	200		91	45	108	55
454	Sigorta ücret ve giderleri	1 786 000		1 485 947	34	300 052	66
456	Düşünülmeyen giderler	6 000		5 608	02	391	98
459	3530 sayılı Beden Terbiyesi Kanunu gereğince yapılacak işler	5 000				5 000	
476	Kurs giderleri	33 574		4 426	25	29 147	75
501	Geçen yıl borçları	40 000		30 597	55	9 402	45
502	Eski yıllar borçları	263 926		209 513	44	54 412	56
506	3980 sayılı Kanunun 3 ncü maddesi gereğince kullanılan kredinin itfa ve faiz karşılığı	152 000				152 000	
507	Satın alınan rıhtımların sözleşmeleri gereğince taksit ve obligasyon faizleriyle itfa karşılık ve giderleri	53 000		51 451	29	1 548	71
508	3023 sayılı Kanunun 4 ncü maddesi gereğince Hazineye ödenen ardiye ücretleri	200 000		200 000			
509	3633 ve 5074 sayılı kanunlar gereğince çıkarılmış ve çıkarılacak olan bonoların faiz, acyo, itfa ve saire giderleri	1 450 000		994 172	15	455 827	85
701	Onarma ve satınalma giderleri	3 000 000		2 429 183	67	570 816	33
740	5074 sayılı Kanun gereğince girişilecek yüklenmeler karşılığı	18 000 000		13 860 487	25	4 139 512	75
	Yekûn	102 159 433		92 050 452	48	10 108 980	52
	5582 sayılı Kanun gereğince Maliye Vekâletince verilen avans	19 638 247	72	19 638 247	72		
	UMUMİ YEKÛN	121 797 680	72	111 688 700	20	10 108 980	52

B — CETVELİ

F.	M.	Varidatın nev'i	Muhammenat Lira	Tahsilât Lira	K.
1		Sefer giderleri			
	1	Muntazam posta seferleri (yurt içinde)	17 500 000	14 073 505	02
	2	Muntazam posta seferleri (yurt dışında)	8 400 000	7 420 044	39
	3	Şilep seferleri (zuhurat ve kiralamalar dâhil, yurt içi)	2 000 000	141 245	58
	4	Şilep seferleri (zuhurat ve kiralamalar dâhil, yurt dışı)	13 500 000	6 483 235	54
	5	İstanbul şehir hatları (İzmit körfezi dâhil)	9 500 000	8 870 249	30
	6	İzmir Körfezi hattı	500 000	529 196	62
	7	Van Gölü İşletmesi	180 000	143 940	66
2		Kılavuzluk ve romorköreülük gelirleri	615 000	832 159	38
3		Gemi kurtarma gelirleri	365 000	603 261	42
4		Yükleme, boşaltma ve aktarma gelirleri;			
	1	Ticaret eşyası, yükleme, boşaltma ve aktarma	6 500 000	7 533 554	84
	2	Kömür yükleme, boşaltma ve aktarma	1 485 000	1 590 386	27
	3	Tatlı su verme işleri	410 000	557 724	42
	4	İhtiyari hizmetler	930 000	242 498	16
5		Ambar, antrepo ve rıhtımlar gelirleri;			
	1	Ambar ve antrepo ardiyesi	5 900 000	4 429 553	78
	2	Hamallıklar	1 430 000	1 512 100	25
	3	Rıhtım Resmi	8 100 000	6 888 235	45
	4	Palamar, şamandıra ücreti	80 000	128 401	82
6		Can kurtarma geliri	250 000	217 615	65
7		Fenerler gelirleri	1 000 000	524 665	26
8		İskeleler gelirleri	170 000	10 112	44
9		Fabrika, havuz ve atelyeler gelirleri	1 000 000	433 704	93
10		Çeşitli gelirler			
	1	Bina kiraları	110 000	142 938	28
	2	İşe kârları	400 000	404 230	96
	3	Faiz ve akçe farkları	110 000	98 458	60
	4	Çeşitli gelirler	1 100 000	1 921 362	11
11		Devlet Başkanlığı deniz teşkilâtları için genel bütçeden	400 000	400 000	
12		Geçen yıldan birikmiş gelir artıkları	900 000	71	82
		Yekûn	82 835 000	66 231 452	95
		5582 sayılı Kanun G. Maliye Vekâletince verilen avans		19 638 247	72
		Umumi Yekûn	82 835 000	85 869 700	67

- Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1950 malî yılı bilânçosu

A K T İ F				P A S İ F				
	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
Sabit kıymetler :			167 600 968	40	Sermaye hesapları :		93 357 430	23
20. Arazi ve arsalar	2 736 687	80			10. Asli sermaye	55 597 917	16	
21. Binalar	9 076 709	18			11. İhtiyat sermaye	1 291 158	61	
22. Sabit tesisler	11 654 482	40			12. Yenileme sermayesi	28 799 626	55	
23. Müteharrik tesisler	424 626	35			13. Sigorta sermayesi	7 668 727	91	
24. Vasıtalar ve envan- terleri	137 461 966	60				93 357 430	23	
25. Makina ve aletler	3 601 568	94				=====	=====	
26. Demirbaş eşya ve mef- rusat	2 644 927	13			Çıkarılan bonolar :			129 701 427 34
					16. Çıkarılan bonolar	129 701 427	34	
						=====	=====	
	167 600 968	40						
	=====	=====			Borçlarımız :			73 718 321 19
Kasa ve bankalar :			2 234 943	51	349. Tarife, hasılat carisi	2 013 327	15	
30. Kasa	1 064 629	05			35. Bütçe emaneti	6 278 702	86	
Türk parası	1 015 948	09			36. Muhtelif alacaklılar	38 024 758	61	
309. Ecnebi parası	48 680	96			37. Vergiler	1 088 184	45	
					39. Muvakkat hesaplar	24 331 466	38	
	1 064 629	05			43. Gemi iase hesabı	1 981 881	74	
	=====	=====				=====	=====	
31. Bankalar carisi	1 170 314	46			Karşılıklar :	73 718 321	19	1 324 200 57
						=====	=====	
	2 234 943	51			194. Sair karşılıklar	1 324 200	57	
	=====	=====			Nâzım hesaplar :			20 259 543 51
Stoklar :			10 254 327	93	65. Teminat ve kefalet mektupları	16 421 360	26	
40. Malzeme ambarları meveudu	7 709 267	31			69. Nâzım hesaplar	3 838 183	25	
						=====	=====	
409. Merkez servislerine bağlı tâli mağazalar	1 088 826	56				20 259 543	51	
						=====	=====	

41. Kömür ve akar ya- kıt depoları	328 203 50				
42. Bunkerler	1 128 030 56				
	<u>10 254 327 93</u>				
İştiraklerimiz, esham ve tahvilât :		800 312			
28. İştiraklerimiz	790 250				
32. Esham ve tahvilât	10 062				
	<u>800 312</u>				
Bitmemiş işler :		32 076 998 51			
27. Derdesti ikmal iş ve siparişler	32 076 998 51				
Alacaklarımız :		63 012 123 60			
349. Tarife hasılat carisi	6 032 707 89				
38. Muhtelif borçlular	38 435 772 26				
39. Muvakkat hesaplar	16 106 488 77				
43. Gemi iase hesabı	2 437 154 68				
	<u>63 012 123 60</u>				
İtfa edilecek büyük tamir masrafları :		3 827 938			
399/A Gelecek senelerde masraf kaydedilecek büyük tamir masrafları	3 827 938				
Nâzım hesaplar :		20 259 543 51			

	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.	Lira	K.
65. Teminat ve kefalet mektupları	16 421 360	26						
69. Nâzım hesaplar	3 838 183	25						
	20 259 543	51						
1950 yılı zararı			18 293 767	38				
Umumi yekûn			318 360 922	84	Umumi yekûn		318 360 922	84

*Mülga Devlet Denizyolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü 1950 mali yılı
Kâr ve zarar hesabı*

M a s r a f	Lira	K.	H a s ı l a t	Lira	K.
Umumi idare masrafları	9 355 599	88	İşletme hasılatı	69 938 869	01
İşletme masrafları	61 025 725	52	Fabrikalar hasılatı	483 217	58
Tamir masrafları	13 229 854	54	Yatlar tahsisatı	400 000	
Amortismanlar	7 208 578	80	Müteferrik hasılat	2 652 487	06
Dahili sigorta	761 764	36	1950 mali yılı zararı	18 293 767	38
	91 581 523	10			
Cari yıl kâr ve zararı (Doğan Vapurunun satışından tahassül eden zarar)	186 817	93			
Yekûn	91 768 341	03	Yekûn	91 768 341	03

Devre : XI
İçtima : 1

S. SAYISI : 51

İnhisarlar Umum Müdürlüğü binası için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkında kanun lâyihası ve Gümrük ve İnhisarlar ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/82)

T. C.
Başvekâlet
Kanunlar ve Kararlar
Tetkik Dairesi
Sayı : 71 - 598/1770

28 . VI . 1957

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

İnhisarlar Umum Müdürlüğü binası inşası için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkında Gümrük ve İnhisarlar Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İcra Vekilleri Heyetince 11 . VI . 1957 tarihinde kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil
A. Menderes

ESBABI MUCİBE

İnhisarlar Umum Müdürlüğünün Kabataş'taki merkez binasının bulunduğu yerde İstanbul Belediyesi tasdikli imar plânına göre otopark ve yeşil saha yapılması takarrür etmiş ve bu maksatla binanın yıkılmasına başlanılmış olduğundan Atatürk Bulvarında temin olunan arsa üzerinde İstanbulu Başmüdürlüğü teşkilâtını da ihtiva edecek yeni bir Umum Müdürlük binasının inşası zarureti hâsıl olmuştur.

Bu maksadı teminen mezkûr İdarenin 1957 yılı bütçe kanununa 3 000 000 liralık tahsisat konulmuş ise de, bu tahsisatın binanın inşasıyla lüzumlu gayrimenkullerin istimlak bedellerine kıfayet etmiyeceği aynı zamanda inşaatın bir iki sene devam edeceği anlaşılmıştır.

İlişik lâyiha bu maksatla hazırlanmıştır.

Gümrük ve İnhisarlar Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Gümrük ve İnhisarlar Encümeni

Esas No. 1/82

Karar No. 5

20 . I . 1958

Yüksek Reisliğe

İnhisarlar Umum Müdürlüğü binası için gelecek senelere sâri tahhütlere girilmesi hakkında kanun lâiyhası, encümenimizde ilgili vekâlet temsilcilerinin de iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

İnhisarlar Umum Müdürlüğünün Kabataş'taki binasının İstanbul Belediyesinin tasdikli imar plânına göre otopark ve yeşil saha yapılması kararlaştırılmış ve bu maksatla da bina istimlak edilerek yıktırılmıştır. Bu durum muvacehesinde İnhisarlar Umum Müdürlüğü merkez teşkilâtı ile İstanbul Başmüdürlüğü teşkilâtını da ihtiva edecek yeni bir binanın inşası zarureti hâsıl olmuştur. Bu suretle başmüdürlük depoları ve umum müdürlüğe ait diğer bütün ambar ve depolar bir arada toplanmak suretiyle işlerin daha rasyonel bir şekilde idaresi imkân dâhiline girmiş olacaktır.

Bu maksatla Atatürk bulvarında temin olunan ve bu işe elverişli bulunan arsanın istimlak ve inşa bedellerini karşılamak üzere 1957 yılı Bütçe Kanununa konulan 3 000 000 TL.lık tahsisatın kifayet etmeyeceği anlaşıldığından bu

meblâğın 6 000 000 Türk lirasına çıkarılmasının encümenimizce de uygun olacağı mütalâa edildiğinden kanun lâiyhası aynen ve ittifakla kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reisliğe arz olunur. Gümrük ve İnhisarlar

Encümeni Reisi

Trabzon

M. Goloğlu

Kâtip

Gaziantep

S. İnal

Balıkesir

A. İleri

Hatay

İ. Mursaloğlu

Muğla

T. Topaloğlu

İmzada bulunamadı

Urfa

A. Köksel

Mazbata Muharriri

Yozgad

N. Tanıl

Adana

K. Bozdoğan

İmzada bulunamadı

Diyarbakır

H. Z. Tığrel

Kars

K. Güven

Samsun

Ö. Gürış

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/82
Karar No. 18

24 . I . 1958

Yüksek Reisliğe

İnhisarlar Umum Müdürlüğü binası inşası için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkında Gümrük ve İnhisarlar Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İera Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 28.VI.1957 tarihli ve 71-598/1770 sayılı tezkeresiyle gönderilen kanun lâyihası Gümrük ve İnhisarlar Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Gümrük ve İnhisarlar Vekili ve Maliye Vekâleti mümessilleri hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâyihası, gerekçesinde de arz ve izah edildiği üzere İstanbul Belediyesinin tasdikli imar plânına göre otopark ve yeşil saha yapılması takarrür etmiş ve bu maksatla yıktırılmış olan İnhisarlar Umum Müdürlüğü binasının Atatürk bulvarında temin olunan arsa üzerinde yeniden inşası için senelik tediye miktarı 3 000 000 lirayı geçmemek üzere 6 000 000 liraya kadar gelecek yıllara sâri taahhüde girişmek üzere İnhisarlar Umum Müdürlüğüne salâhiyet verilmesini istihdaf etmektedir.

Lâyihanın sevkini mucip sebepler yerinde görülerek maddelerin müzakeresine geçilmiş ve kanun lâyihası Hükümetin teklifi vechile aynen kabul edilmiştir.

Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis V.	Bu Mazbata M.	Kâtip
Bursa	Artvin	Balıkesir
H. Köymen	Y. Gümüşel	M. H. Timurtaş
Ankara	Ankara	Ankara
M. Akpınar	O. Alişiroğlu	H. Balık
Ankara	Antalya	Bolu
İ. Seçkin	K. Akmanlar	S. Bilir
Çorum	Diyarbakır	Erzurum
Y. Gürsel	H. Turgut	Ş. Erker
Eskişehir	Gaziantep	Hatay
M. Başkurt	E. Cenani	A. S. Hocoğlu
İstanbul	İzmir	Kayseri
İ. Sevel	D. Akbel	O. Kavuncu
İmzada bulunmadı		
Konya	Maras	Nevşehir
M. Bağrıaçık	K. Bayazıt	N. Önder
Niğde	Ordu	Siiird
R. Gürsoy	A. H. Onat	M. D. Süalp
Tekirdağ		Van
Z. Erataman		F. Melen
Yozgad		Zonguldak
T. Alpay		T. Ökten

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İnhisarlar Umum Müdürlüğü binası inşası için gelecek senelere sâri taahhütlere girişilmesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1. — Umum Müdürlük binası inşaatı için senelik tediye miktarı 3 000 000 lirayı geçmemek üzere 6 000 000 liraya kadar gelecek senelere sâri taahhütlere girişmeye İnhisarlar Umum Müdürlüğü selâhiyetlidir.

MADDE 2. — Birinci madde gereğince girişilecek taahhütler her sene İnhisarlar Umum Müdürlüğü Bütçe Kanununa bağlı (A/2) işaretli cetvelde hususi bir fasla konulacak tahsisatla karşılanır.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinde matriyete girer.

MADDE 4. — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

11 . VI . 1957

Başvekil	Devlet Vekili
A. Menderes	M. C. Bengü
Devlet Vekili ve	Devlet Vekili
Milli Müdafaa V. V.	E. Kalafat
Ş. Ergin	
Devlet Vekili	Adliye Vekili
C. Yardımcı	H. A. Göktürk
Milli Müdafaa Vekili	Dahiliye Vekili
	N. Gedik
Hariciye Vekili	Maliye Vekili
	H. Polatkan
Maarif Vekili	Nafia Vekili ve
T. İleri	Hariciye V. V.
	E. Menderes
İkt. ve Ticaret Vekili	Sıh. ve İç. Mua. Vekili
A. Aker	N. Görez
Güm. ve İnh. Vekili	Ziraat Vekili
H. Hüsmen	E. Budakoğlu
Münakalât Vekili	Çalışma Vekili
A. Demirel	M. Tarhan
İşletmeler Vekili	
S. Ağaoğlu	